

Οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης πάντα μιλούσαν την ισπανική γλώσσα από την πρώτη μέρα που βρέθηκαν εδώ, διωγμένοι από την Ισπανία. Τα Ισπανικά, όπως τα λέγαμε, τα μαθαίνανε στο σπίτι, από τους γονείς, τους παππούδες και τις γιαγιάδες. Φυσικά μιλιόνταν και στο δρόμο, στα καλντερίμια, στα μαγαζιά και στις λοκάντες, σε όλη την πόλη. Αργότερα, ακόμα και οι Τούρκοι, οι Χριστιανοί και οι ξένοι επισκέπτες έμαθαν αυτήν τη γλώσσα.

Όσοι γεννηθήκαμε μετά το Ολοκαύτωμα ακούσαμε στα σπίτια μας τους "μεγάλους" να μιλούν μεταξύ τους Λαντίνο αλλά δεν σκεφθήκαμε ποτέ ότι μπορούσαμε να μιλήσουμε κι εμείς. Πολλά χρόνια αργότερα ανακαλύψαμε ότι είχαμε φυλάξει στο μυαλό μας και στην ψυχή μας τη γλυκιά μουσική αυτής της πολύτιμης γλώσσας.

Με αυτές τις σκέψεις λοιπόν, πριν από πέντε χρόνια, κάποιοι "τρελοί" και "ρομαντικοί" ξεκινήσαμε το "Ladino Society" ως απάντηση σε αυτούς που ισχυρίζονται ότι αυτή η γλώσσα "πέθανε". Επίσημο αποτέλεσμα της προσπάθειας αυτής ήταν τα τρία "Διεθνή Συνέδρια για την Ισπανοεβραϊκή Γλώσσα" που διοργανώθηκαν στη Θεσσαλονίκη, με τη συμμετοχή σημαντικών καθηγητών από όλο τον κόσμο, που μελέτησαν και μελετούν το θέμα επί σειρά ετών.

Με όλα αυτά αναθαρρήσαμε και αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε μια τάξη για σεμινάρια Λαντίνο, ανοιχτή για όλους, με τέσσερις δασκάλους (Βικτώρια Μπενοζίλιο, Νίνα Μπενρουμπή, Δαβίδ Κούνιο, Ερικα Ζεμούρ). Στην αρχή οι μαθητές ήταν αυτοί που -σαν κι εμάς- έμαθαν τη γλώσσα στο σπίτι τους αλλά έψαχναν την ευκαιρία να την ακούσουν και να την μιλήσουν. Ήταν όμως κι αυτοί που είχαν ακούσει τα Λαντίνο αργότερα στη ζωή τους (από κάποιο γάμο με σεφαραδίτη) και ήθελαν να την μάθουν.

Σήμερα έχουμε έως και 15 μαθητές. Οι μισοί από αυτούς είναι Χριστιανοί, νέοι, που ενδιαφέρονται όχι μόνο να μάθουν τη γλώσσα αλλά και τον Σεφαραδίτικο Σαλονικιό πολιτισμό. Αυτό είναι ένα γεγονός που φάνηκε εκπληκτικό σε εμάς, τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης. Ποιος είπε ότι η Θεσσαλονίκη ξέχασε την Ιστορία της;